

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

Különböző az ár folytatn minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DÍJ:

1 hasasbó petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek árlesegedése adatik.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-UTCZA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

Helyigény minden bejelentésért 30 kr.

A ref. főiskola.

A jogakademián vasárnap tartott beiktató ünnepélyén, az új igazgató Dr. Kovács Pál úr székfoglaló beszédében különösen a következő nyilatkozat keltezte fel figyelmemet: „mindenképpen törekedni fogok arra, hogy a ref. főgymnasiummal való jó viszony fenntartassék, illetőleg megteremtessék, hogy ne úgy legyünk riválisok, mint eddig, hanem abban legyünk riválisok, hogy melyik szolgálja igazabban a tudományt.”

Szép elv, s hogy kivételhez adjon az ég az új és tetterős igazgatónak erőt és kitartást, minden egyháztag és polgár legforróbb óhaját.

Szép terv, de nehéz.

Nehéz, mert a jogakadémia fenállását veszélyezteti a gymnasium, s a gymnasiumét az akadémia.

A református egyház két intézetének tanárai ugyanis évről-évre folyamodnak fizetés felemelésért, hogy ha utól nem érhetik is, de legalább megközelítsék az állami tanárokat, s maguknak biztos existenciát szerezzenek.

A református egyház a kettős kérést úgy dönti el, hogy egyiket sem teljesíti, mert annak teljesítésére anyagilag nem képes.

A ref. egyház ugyanis, jövedelméből, a mai kor színvonalán, csak egyik intézetét képes fenntartani, s most már az a kérdés, melyikkel célszerűbb, sőt mondjuk kötelessége azt tenni.

A ref. iskolák már kezdettől fogva arra valának rendezve, a kis egyházak azért tartották s tartják fen ma is nagy áldozatokkal, hogy az ifjúságot az igazi, úgynevezett protestáns szellemben neveljék.

Nem szűnök most arról, hogy némelyek azt mondhatnák, hogy ko-

runkban erre nincs szükség, mert iskolánk bármelyikében megtanulhatja és megkaphatja az ifjú a protestáns szellemből folyó ösztönt a szabad vizsgálódásra minden téren; a tapasztalás azt mutatja, hogy szükséges az.

Ha tehát az volt s az a protestáns egyházak által fenntartott iskolák célja, akkor annak megvalósítója semmi esetre sem a jogakadémia, hanem a gymnasium.

Ennélfogva, ha a kecskeméti ref. egyháznak választani kell a két intézet között: nemcsak célszerű, hanem a tradíciókon alapuló kötelessége, hogy minden erejével a gymnasium fenntartásán munkálkodjék, s szükség esetén a jogakadémia fenntartásától álljon el inkább.

Pedig választani kell. E két intézet ily állapotban nem maradhat. Mindkettőnek, de különösen a gymnasiumnak oly szükségletei vannak, melyeknek kielégítése, hogy minél hamarabb történjék, okvetlenül szükséges.

Hízen a gymnasium, a mi felszerelését illeti, az ország hasonnemű intézetei által messze túlszárnyaltatik, s míg e hiányoknál segítve nem lesz, azokkal a versenyt ki nem állhatja, s lassan-lassan el fog enyészni a régi és hazánkban már oly sok jeles férfit nevelt főgymnasium, el az az iskola, melynek falai közt nem egy jeles írónk tanult, avagy tanított, el az az iskola, mely az absolutismus gyászos korszakában, a magyar közoktatást lenyűgöző osztrák intézkedések által, nemcsak, hogy tönkre nem tetették, hanem mint phönix, megújodva új életre kelt.

A jogakadémia egy új vizsgálati rendszertől várja felvirágzását, az a jogakadémia, melyet a kötelező doktoratusok behozatala majdnem semmivé tett, holott az ország hasonnemű inté-

zetei közül több igen szép virágzásnak örvend.

Ellenben a gymnasium, mely ezelőtt 3 évtizeddel is megmutatta életképességét, megmutatja jelenleg is, azáltal, hogy dacára hiányos felszerelésének s szűk körülményeinek, folyton előrehalad, tanulóinak száma növekszik, s az illetékes körökben mindig több becsülésre talál.

Az egyháznak tehát okvetlenül a gymnasiumot kell választani.

Mi történjék most már az akademiával?

Hogy Kecskemét városának előnyére, s mondhatnám, dicséretére váljék egy felsőbb tanintézet, az tagadhatatlan.

Ha most már a városnak szolgál előnyére, s az egyház a saját felekezeti érdekeinek előmozdítására nem tartja, mert nem tarthatja szükségesnek: tartsa fen a város közönsége.

Alapítson a város egy városi akademiát, hisz úgyis hozzájárul már egy részben, tehát az akadémia egészben vége már most sem teljesen református jogakadémia, s akkor minden kecskeméti polgár büszkén mondhatja: „a mi akademiánk”.

Hogy a ref. egyház bele fog ebbe egyezni, az valószínű, mert pénzügyi viszonyainál fogva erre kénytelen; ha pedig egyáltalában járulni akar hozzá is, meg az egyházkerület is: akkor adja az egyházkerület azt, a mit eddig adott, a ref. egyház a helyiségeket s azoknak jókarban tartását, a város közönsége pedig fedezze a többi kiadást.

Igy fog a város nyerni egy virágzó akademiát, a ref. egyház egy virágzó gymnasiumot.*

S.

* Köszölkök e cikket, mint közérdekűt úgy, miként az hozzánk beküldött, — a nélkül azonban, hogy ebből lapunk állásponjtjára következtetni lehetne.

Szerkesztő.

A helybeli jogakadémia ünnepe.

Fényes ünnep színhelye volt f. hó 18-án, mult vasárnap délelőtti 10 órakor a jogakadémia igazgatótársi terme.

Dr. Kovács Pál, a jogakadémia új igazgatóját igatták be hivatalába és Dr. Szász Béla jogtanár tartotta ez nap székfoglaló értekezését.

Az ünnepélyt, melyen szép számú, előkelő közönség vett részt, Dr. Szeless József a jogakadémiai igazgató tanács elnöke nyitotta meg. Magvas beszédben ismertette az ünnepély jelentőségét, a jogakadémia fontosságát, céljait. Meleg szavakkal emlékezett meg a volt igazgató Csiléry Benő érdemeiről; üdvözölte az új igazgatót, kinek az akadémia ügyeinek buzgó lelkiismeretes vezetéséhez erőt, kitartást és szerenést kívánt. Dr. Kovács Pál, az új igazgató, meghatottan köszöntö meg úgy az akadémia, mint személye iránt nyílvánult érdeklődést. Ezután kifejtette működésének programját. Szépen átgondolt beszédje azt a hatást tette reánk, hogy Dr. Kovács Pál teljesen átérzi feladatának fontosságát, nehézségét, de egy-szersmind erje és akarata is van ahhoz, hogy az akadémiát céljaihoz közelebb juttassa. Nagy tetszéssel fogadtok beiktató beszédjéből a következőket közöljük:

Nagyérdemű közönség!

A midőn a kecskeméti jogakadémia igazgatójává történt megválasztásomért úgy tanártársaimnak, — a kiknek egyhangú ajánlatára, — valamint a tek. jogakadémiai igazgató tanácsnak, — a melynek egyhangú határozatával, — e díszes állásra megválasztattam, itt a nyilvánosság színe előtt hálás szívek köszönetét mondok: méltán megvárhatja tőlem a n. é. közönség, megvárhatják e tanintézet fenntartói és vezérleírjai, hogy ez alkalommal megjelöljem azon irányezményeket, felállj sam azon alapelveket, a mely eszméket és elveket igazgatói pályámon követni szándékozom, a mely eszmék és elvek szövetekénél e tanintézet ügyeit vezetni magamat elhatároztam.

Mert valamint veszte, viharba téved a hajó, melynek irányítói nines; valamint ingoványán terül a magának biztos medret ásni nem elég gyors hullám folyam, —

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZAJA

II.

Nyílt level Horváth Ádám, országgyűlési képviselőhöz.

Nagyságos Úr!

Kukoriczám a görében, krumplim a veremben, — a vetésről a jó Isten gondoskodik, mert hát ő intézi az idők járását a világ fennállása óta, és így nekem szántóvető embernek a pihenés és a kényelem jutott immárunk osztályrészemül. De mint jó hazafi, nem akarom a pihenő időmet elácsologni odakünn a piacon, hanem ha már tisztességes termésből lerótam nehéz adómat az országnak és a városnak, no meg a fináncz miniszternek, hát üres időmet is a haza javára akarom fordítani. Sok ugyan nem telik tőlem, de a mit teszek, azt tiszta hazafias szándékból teszem; és mert nagyon a szívemen viselem a képviselő úr sorsát, szives engedelmevel újból fölkeresem e néhány sor irásommal.

Igaz, nem hittem volna, hogy az én első levelem a „Kecskeméti Lapok” útján a Nagyságos úr kezébe jussom. Atközött rosz komám az oka ennek a turpisságnak, bizonyosan akkor is kaptos volt, mikor a levél címét megírta. A tévedés megtörtént, és én azóta kalapot emelek minden jóraváló mameluk előtt, hogy volt a szerkesztőjünkben annyi emberség, hogy azt az én jószágos levelemt kiadta. Hanem a Fejér görögére haragszom, ha igaz, hogy abba az újságba fagygyú gtyertáj pakolt, a melyekben az én levelem is volt. No ezért felcsereletem ezt a boltost, s más grajzlerhez járok vá-

sárolni. Vétenék azonban tiszta 48-as elvem ellen, ha már most azért sem írnám leveleimet ebbe a lapba, ha mind Tarisznyás Gerő kipróbált mamelukot a guta kerül is. Remélem a szerkesztő úr nem táplál irányomban haragot a Fejér görög miatt.

Rosz szokás a hír hordás; rosszabb sok kormányparti vezéreziknél is, de azért azt tartjuk, szólj igazat és megfájdul a fejed. — Én ugyan nem tudhatom, hogy a kormányparti lapba kik írnak, hanem úgy hallok, hogy némely tinó ott kezdte a tudományát mutogatni, és midőn már megnöttek szarvai, neki rontott az egész világnak, akár volt hozzá esze, akár nem. Nem jól méltóztatott tehát annak a mameluk Gerőnek kivakkantani, hogy Nagyságos úr a majdan megtörténhető esküvőjére csak úgy fogadja el az általam jószívuileg felajánlott üszömet, ha még nem irt vala abba a kormányparti lapba. No már kérem alásnan, a mely lapba Camedrio is szórta nagy tudásának üres szikráit, és innét folyólag még útból szerkesztőt tollat is ragadhatott: abba nem szegyelheti az írást más hasonló tinó vagy üsző sem.

Most pedig hallgassa meg jó indulattal Nagyságos úr, a mit bizalmasan, négy szemközti mondok. Szép és dicséretreméltó tulajdonsága a fiatal embernek, ha többre is vállalkozik, mint a mennyit az esze megbir. Ilyenkor érdekes és izgalmas a harez, kivált ha erős ellenfele van az embernek. Még a bukás sem szégyen. Hanem már azt nem tudom az én korlátolt eszemmel megérteni, hogy mit figyegnek még mindig ott az útezasarjakon azok a nagybetűs lepedőczafatok „Eljen Horváth Ádám polgármester.” Idejüket multák. Tudván tudva azt, hogy Nagyságos úrnak országos gondjai között a legkisebb ideháza szétneezni, tisz-

telettel felajánlom készséges szolgálatomat. Ha megbizik bennem, neki állítom valamely nap összes eszéldéimet kapával, ásóval, és levakartatom a falakról azt a lim-lomot. Költésget sem számítok föl, hogy gyülemkezzék a kincs a jövő év nagy csatáira.

Jó minapiban ugyan, mikor még a fő-fő Szapáry uramékat úgy sarokba ütötték azzal a konszkripczióval (Talán obstrukció? — Szedő) ide lenn járt a Nagyságos úr annak a híres görőnek a társaságába, a kiről azt mondja az újság, hogy minden szószban benne van a kanala, és a mint fájdalom magam is későn értesítést kaptam, a Lóth Pistánál igazán a magunk módjára elmulatoztak. Örökké is sajnálom, hogy jó, szomjas komámmal jelen nem lehetünk. Igaz, hogy a Pistához csak velem hasonszörű emberek járnak, és ha már egy grót is elválo mihozzánk, még sokra mehetünk a 48-czal. Hanem tudja mit Nagyságos úr, én ugyan nem látam annak a méltóságos úrnak a kincses ládáját, de annyi bizonyos, hogy furcsa szagú szivarcsutag volt a szájába, még Nagyságos uram is olyasmit szopogott. Én biz nem ilyen ismerék más szivart, csak a minek párja 3 kr., de úgy találom, hogy ennek legalább dohány ize van: a maguk szivarjáról meg azt mondják, hogy az bak szivar, a szaga is olyasforma. No már azt én nem viselem a lelkemen, hogy az én drága képviselő Nagyságos uram ilyen szedett-vett cigarával rontsa azt a drágalátos tüdejét, a mely tüdő fontosabb az agyvelőnél is, mert nélküle gontekedés a korteskedés. Kísértse meg az én szivaromat, többet ér annak a szaffos esutakja száz meg annyi bakszivárnál.

Hanem tudja a mi szó, sajnálom a nagy ságos urat a miatt is, hogy tömérdek sok az ellensége ideháza; több mint Ugron úr-

nak, kit az Isten mihamarább tértisen meg (talán vissza! — Szedő), pedig Ugron úr csak amolyan jött-ment. És hiába türümzőm azt az ösze csavarodni indult fejemet, nem akadok az igazi okra. A komám, az én kedves komám, azt véli, hogy sok az ellensége, mert igen sok és nagy a tudományá, és nem találni embert Kecskemét összes határában, a ki a nagyságos úr eszéjárását csak követni tudná, így képviselő se lehet más, csak Horváth Ádám. Erről a követválasztásról szerettem volna egyet-mást javallani, már a mint azt az én fölfogásom követeli. — Jó lesz előre dolgozni. Leginkább a muzsikáról gondoskodjunk; mert a hol leglémásabb az ivó, a süntés, oda tódul a legtöbb nép, ott fogy a legtöbb itók, ott van a legtöbb választó polgár.

Muzsika, bor és választásból áll minden szerenéses választás. S mert nálunk Kecskeméten ez időtájt a normáliskolás gyerekek tújják a legjobban, tanácsolom, jó foglalóval lekötni a dudájukat. Hallottam ugyan, hogy az uraknak ez a muzsika nem tetszik, mert a hol ez szól, oda kaputrokkos ember nem igen teszi a lábát. Fél az igazságtételtől.

Ezek után szives jó indulatjába magamat ajánlva, vagyok

Kecskemét, 1891. október 21.

holtomiglan hű választója és kortese
Conka Pál.

Sylvia.

(Rajz.)

— A kendőt jól összeszorítá a nyakadon, meg ne biljön a torkod; azután défelé, ha melegebb lesz, ved le majd a felső kabátod, de a karodról le ne tedd, mert majd a kupében találod felejteni.

akként a szellemi élet hajója is zátonyra kerül, a szellemi élet folyamának eleven vizei is lombán, medertelenül szaladoznak szét, ha nincsenek vezéreszmék, ha nincsenek biztos irányelvek, a melyek összetartásuk a szétfutó, a könnyen divergáló elemeket.

Igy oly fontos kultur-intézménynek igazgatásában is, a minőnek jogakadémiánkat méltán tekinthetjük, úgy kifelé, mint befelé meg kell állapítani szertem azon alapelveket, a melyek a tanintézet vezető elvének előtt, hivattászerű működésükben vezérvonalaként világosítsanak.

Epen ezért, megvárhatja tölem mindenki, hogy igazgatói székem elfoglalása alkalmával úgyszólván programot adjak, a melyet tanártestülettel együtt megvalósítani és betartani legfőbb kötelességemnek ismerjek.

Ez a program, t. közönség lehetne igen rövid, mindössze néhány szóból álló; lehetne csak annyi, hogy én ezt az egyhangú bizalmat, mely engem a jogakadémia igazgatói székébe emelt, oly megtiszteltetésnek kívánom tekinteni, mely szigorú erkölcsi kötelességként rója rám, hogy mint és tanintézet igazgatója, mindenképp fölött és legelső sorban, minden erőmmel és legjobb tehetséggel ezt az intézetet szolgáljam; kartársaimmal karöltve ennek az intézetnek java, boldogulása, felvirágztatása, vagy legalább is a mostani nehéz viszonyok között létének megőrzése és a további fennmaradás biztosításának óvatosságot előteremtése, képezék életem legfőbb célját, ernyedetlen munkásságom legfőbb feladatát.

De t. közönség a míg egyrészlől így eljárnom, — minden erőmmel és legjobb tehetséggel ezt az intézetet szolgáljam, — hivatásomból önként folyó, magától értetődő elodázhatlan kötelesség; másrészt az én fellególam szerinti eljárás legfőbb célja, boldogulása, formája lehet az én működésnek, de semmiesetre sem maga a tartalom, a melyet munkálkodásom keretében beilleszteni akarok.

Es ezen tartalomról szabadon t. közönség ez által, ez alkalomhoz mért részletben szólnom.

N. e. közönség! Azon tevékenységi kör, a melyet egy tanintézet maga elé kitűz, rendszerint kettős irányban mozog. Vannak céljai, kifelé a társadalomhoz, az államhoz, a nagy közönséggel szemben; és vannak feladatai befelé, önmagunkkal, saját intézeti beléletünkkel szemben.

Es én t. közönség azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a sors kedvező kegyelméből, az események logikaszervi fejlődésének eredményeként, jogakadémiánk kifelé való programja közel megvalósulásának biztató reményét hozhatom magammal igazgatói székembe.

A miért ugyanis a jogakadémiák másfél évtized óta, nemcsak saját létérdekeikben, hanem a mi azzal szoros kapcsolatban, a jogi szakoktatás jól felosztott érdekében is, annyit és oly lankadatlan kitartással küzdöttek; az a nagy cél, a melynek kivívására a kecskeméti jogakadémia tanári kara is, — számossai teljesítésében, javaslataiban, emlékirataiban, — az igazgárszert acélező erejével oly szívós eszmehar-

cot folytatott; ez a nagy cél immár elérte, vagy legalább is a közel megvalósulás küszöbére álltva van: a kötelező doktorátusok, egyetemet és akadémiát a jogi szakoktatás végletlen kárára szétválasztó kínai falai ledöntötteknek tekintethetők s a leomló falakon át üdítő, az akadémiákat új életre keltő légáramlat fuvallatát érezzük. Mert t. közönség, a jogakadémiák elorsvasztó, reánk az 1875-diki újjászervezés óta lidércnyomás-ként nehezkedő, a kecskeméti jogakadémia hallgatóinak 200—250 főnyi létszáma is 40—50-re leolvasztó kényszer-szigorlatok eszméje ma már úgy a jogász-világban, mint az illetékes kormánykörökben elejtettek mondható; valamint eldöntöttnek az a kérdés, hogy a jogi szakoktatás gyakorlati irányú helyes rendezése, csakis a jogakadémiák korszerű tovább fejlesztésével valósítható meg.

Sőt t. közönség, ma már ennél is többet tudunk. Tudjuk azt, miszerint az ez irányban érdeklélt közoktatásügyi és igazságszolgálati kormányok már legközelebb szaktanácskozományt fognak tartani, azon kérdés eldöntésére, hogy amennyiben a jogtudományi szigorlatok, mint az ügyvédi és gyakorlati bírói vizsga előfeltételei, eszentül követelhetni nem fognak; minő gyakorlati irányú vizsgarendszerrel helyettesíthetők a cselezérléteknél bizonyult kényszer-doktorátus?

Már készen is van azon tervezet — a lapok is közölték belőle részleteket — a mely tervezet és szaktanácskozományok elterjesztési szándékoltatik és meg is vannak hiva azon szakferfiak, akik a tanácskozományokban leendő részvételre felsőbb helyen kizemeltettek.

Es idevonatkozólag öröndetesen jelezhetem t. közönség, hogy a kormány tervezete értelmében, az általa megalkotni szándékozott, és a kényszer-doktorátust helyettesíteni hivatott jogtudományi vizsga, a jogakadémiában is lehetető lesz; ami szertem csak logikai tolyománya a kötelező doktorátusok elejtésének; mert egyébként úgyszólván csaberből vederbe esének a jogakadémiák, ha a kontemplatív vizsgálatok ismét csak az egyetemen lennének lehetők. Hisz épen a jogakadémiák kornevű továbbfejlesztésének s ez által a jogi szakoktatás egészebe irányba terelésének szükségzete volt az, ami az általánosság vált közöbaj nyomása alatt a kötelező doktorátusokat elsőporra.

A jogakadémiák büszkén tekinthetnek vissza az ez irányban megindított termékeny eszme-harcra; s a kecskeméti jogakadémia, mely önrzerttel mondhatja el, hogy „primus inter pares” volt a diadallal kivívott küzdelemben, kifelé való programja egyik és pedig nagyobb részének öröndetes megvalósulását üdvözölheti a kötelező doktorátusok elejtésében.

Jogakadémiánk kifelé való programjának másik része volt a jogtanári fizetések rendezésének és javításának kérdése.

Mert amily elorsvasztólag hatott 1875. óta a kötelező doktorátus a jogakadémiákra általában, ép oly mértékben jutte kérdésessé a kecskeméti jogakadémia existenciáját,

már-már elviselhetlenné a kecskeméti jogtanárok állapotát a fizetések esékely volta. Hála Istennek, — évek óta hangzóhatott jogos törekvéseink, a jogakadémiát tartató testületnek és tekintetben is méltánylásra találtak. Hova tovább utat tört magának tartóinknak az a meggyőződés, hogy a tudományok sikeres művelésének mindig nélkülözhetetlen előfeltétele a tudományok művelőinek anyagilag biztosított helyzete.

Epen ezért jogakadémiánk jövőendő programjának, és tehát az én igazgatói működésemmel is egyik irányelve az, kell hogy legyen, hogy óvatossággal és a fenntartó nehézségek méltányos figyelembe vételével, jogakadémiánk existenciáját ez irányban biztosítsuk és a jogtanári javadalmazások kérdését a végleges és kielégítő megoldás stádiumába juttassuk.

Hogy jogakadémiánk beléletében minő vezéreszmék tartok helyeseknek, — e tekintetben nagyon rövid lehetek.

Apolni, jobban mondva megteremténi kívánom a jó viszonyt a jogakadémia és a református főgymnasium között.

Eltek mélyből óhajtom és arra törekedem, hogy szűnjék meg már egyszer az az indokolatlan féltékenységi oadát, a mely annyi keserű percet okozott mindkét oldalán.

Ne tekintsük egymást riválisoknak; vagy ha igen, hát rivalizáljunk abban, hogy melyikünk szolgálja hibében az egyházat, melynek szeléhez tartozunk; melyikünk ápol tisztább tűzet a tudomány oltárán, a melynek szent lelke él bennünk.

Hiszen ha béke velünk, akkor ki ellenünk? Végeztől legbensőbb kebelbeli ügyeink intézésében követni akarom a bibliát, mely azt tanítja: „Ne legyenek tenéked idegen isteneid én előttem”.

Elni fogunk az igazságnak és semmi másnak; szolgálni fogjuk a tudományt és semmi mást! Neveljük az ifjúságot hazafiságra, jogismeretre és semmi másra!

Tiszta kéz, rend, pontosság az anyagokban; felvilágosítás, haladás, magas színvonal a szellemekben. Ez jelszavunk. Ehhez ragaszkodunk.

Isten minket, Isten engem úgy segítse! Dr. Kovács Péla beigtató beszéde után Dr. Szász Béla jogtanár tartotta meg székfoglaló értekezését, mely a jeles tanár rendkívüli olvasottsága — és az egyházhoz való teljes otthonosságáról tesz tanúságot.

Az éljenzéssel fogadott székfoglaló után a szép ünnepély déli 12 óra tájban ért véget.

Referens.

IRODALOM.

Irodalmi esemény.

Hosszabb idő óta, minden feltűnést kerülve, egészen csöndben készil egy impozáns irodalmi vállalat, melynek hatását meg fogja érezni közéletünk. Mint értesülünk, a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság másfél évtized előtt elhatározta, hogy a tulajdonát képező tizenhat kötetes Magyar Lexikon gyökeresen átoldogattja s lexikális irodalmunkban még eddig nem ismert körülből nyolczzáz ivre terjedő füzetes vállalatban közrebocsátja.

Ez elhatározás végrehajtásához a nagy vállalathoz mért előkészületet fogtak. Egy év óta folyik az anyag gyűjtés és rendezés szakszerű munkája, mely arra törekszik, hogy az emberi ismeret minden ágára kiterjed, a százezret jöval meghaladó czimzó alatt, bütörendben összeállított roppant anyag feldolgozásával és közrebocsátásával a magyar közönségre nézve feleslegessé tegye a külföldi, főként német lexikonokat. Ehez képest első sorban a magyar föld, a magyar nép, a magyar állam, a magyar történelem, a magyar közzgazdaság, a magyar ipar és kereskedelem, a magyar tudomány művészet, irodalom és egyházi élet alkotásainak ismertetését tekintik a vállalat ténylegének. Ehez kapcsolóttk rögtön ama népek szellemi és anyagi viszonyainak ismertetését, melyek nemzetünkre kiváló hatással voltak. A lexikális irodalmunkban eddig nem ismert figyelemmel dolgoztatták fel a hazánkban sokféle érintkezésben lévő Kelet viszonyait s szakszerűség és önállóság dolgában törekedtek versenyre kelni a legjobb német, francia, angol, olasz, amerikai lexikonokkal a nyugot általában a világ eseményeinek, szellemi és anyagi adatainak feldolgozásában.

Kiváló hazai tudósok és írók, kiknek neveit a lehetőleg még ez év végén közzéteendő prospektus közölni fogja, teszik elérhetővé azt a célt, hogy a közönség kellő tájékozottat kapjon az ismeretek összes

Színház.

„Színészeink megérkeztek. Isten hozta őket! szivemből kívánom, hogy fáradozásait közönségünk pártfogása jutalmazza”. Így szólának, ha magánember volnék. Igen ám, de a retetensnek jobban kell cizfrázni a dolgot, pl. így: A magyar nemzetiség napzsamosai megtartották bevonulásukat, már most Thalia templomának ajtai nyitva vannak, a művészet csarnokait Thalia avatott papjai öznölik el sat. Kérem tisztelettel a nyájás olvasót, ne nevéssen ki,

azt mondta: „siessen, siessen itt vagyunk!”, Milyen sokat aludt, s azt hitte, Sylvival beszél.

Lassan, vigyázva kiszállott. Elvakította a kaleidoskop, mely előtte föltárt.

Egyszerre a kupébeli ismeretlen hangját hallotta.

Nem várja senki? Nem! Bizonyosan dolga van, máskülönben kijött volna, mert irtam neki, hogy meglátogatom.

No jöjjön elviszem én. Beülték egy hintóba, az inas rájuk csukta az ajtót, s elindultak. Az öreg Sylvia gondolt s örült, hogy nemsokára meglátja.

Itt van a Vass palota. Az öreg kiszállott; meglöszönte szépen a szivességét s a bejárat felé indult.

A kapun egy pleuche felütöbe burkolt nő jött ki. Nagyon szép volt. Hamvas szöke haja, kék szemei s finom arca egy angyal képre emlékeztetett.

Sylvia volt. Az öreg csodálkozva nézte, mennyire hasonlít ez az ő lányához. Bizonyosan a Vass báróné. Most érti már miért jött ide Sylvia: megtetszett a bárónének, hogy hozzá hasonlít s magához vette.

A léány megáll egy pillanatra. Meglátta az öreg embert s szeme megvillant. Az ősi napugár játszadott hamvas szöke hajával s végig futott a drága pleuche mantillon.

Mintha..... Kicsi..... aztán tovább ment.

Katona Ernő.

Válassz ki olyan helyet, a hol legkevésbé ér a dohányfüst. Az utolsó előtti állomásnál másodosztályú jegyet végy, nehogy, ha kinn találna lenni Sylvia, hát szegyenkezze miattad. Ha pedig nem volna kinn senki — ezt olyan csendes hangon mondta a jó öreg asszony, mintha félne kimondani, — ha nem volna kinn senki, hát csak indulj neki a városnak, de ne kérdező-ködjél senkitől, meglátják, hogy idegen vagy és megosallnak valahogy. Ha már éppen nem találás rá a házra, hát kérdezz meg egy hordárt.

A két öreg megosokolta egymást. Mintha valami fénylett volna a szemükben, de elfordultak; a férfi valami igazítani valót talált a nyakkendőjén, s félre nézett, az asszony pedig fénylő kereste.

— Sára! hallo-e? Sára! gyere köszönj apádnak.

A kis Sára mosolygova szaladt ki a házból, tartózkodva csökolta meg az apja redős kezét, azután hirtelen felemelte a fejét, mintegy azt firkészve, hogy ebben az ünnepélyes pillanatban, nem volna-e illő könnyeket ontani.

De a két öreg összeszorította ajkát, s ekkor arezokon valami szigorú vonás jelent meg.

Még egyszer megosokolták egymást, azután elindult a férfi.

Vigyázz magadral Csökölöm Sylviiát! En is! hallatszott a kis léány gyenge hangoeskája.

Lassan lépegetett a férfi. Háznak a falu szelén állt, s így egyszerre kijutott a szabadba. A fű sárga és nyirkos volt, s az egész tájat sűrű köd borította. Messziről látszott valami ligetéle. A temető volt. Kicsi, vadjázminnal körített temető. Az öreg megállott egy pillanatra, amint a kapuzó ért s benézett. Látta a kicsike sirt,

mely egyetlen fia hamvait takarja s olyan nagy kedve lett volna sirni, ráborulva arra a kedves sirra; de hogy erőt vegyen magán, elfordította a fejét s elindult. Hideg, csipős szél csapta meg arcát; összehúzta nyakán a kendőt s lehajította fejét. Tavórlól kezdett kibontakozni az indóház alakja a vastag köd lepeléből. Istenem! el ne kessem! motyogta az öreg lépteit egy kicsit meggyorsítva.

Nagykot tult mire odaért. Nem csoda gyenge volt már, s az út hosszú. Megváltotta jegyét, bement a pipafüstös váróterembe s leült egy sarokba.

Kellemetlen volt neki ez az útazás, de Sylvia gondolt s elfelejtett mindent. El a csipős hideget, el a kellemetlen dohány füstöt el a fáradságot.

A vonat berobogott a pályaudvarba. Izgatottan de félnékn sietett ki az öreg s háromszor is megkérdezte a portástól, hogy ez a vonat megy-e Budapestre; pedig úgy is tudta, hogy ez.

No álljon föl valahova. Igen ám! de hova? a harmadosztályú kupék ablakain négy-öt fej nézett ki, mindegyik váltig erősítve, hogy ide egy fia szünyog se fér már be (amit különben amúgy is látni lehetett).

A szegény öreg már majdnem sirni kezdett.

Az első osztályú kupé ajtaján egy ósz hajú úr nézett ki. Odahívta a konduktort, valamit mondott neki, mire az kinyitva az ajtót betuszokolta az öreget. Alig hogy besukodott az ajtó, csengették s a vonat elindult.

Meglepetve nézett körül az öreg, s alig mert rállni a piros bársony dívánra. Az idegen megszözlította.

A fővárosba utazik? Oda megyek.

Van ott valakije? A léányom Sylvia.

Sylvia? kérdezte az idegen csodálkozva. Igen — telett az öreg oly hangon, mintha szörnyen restellené, hogy az ő léányát Sylvianak hívják. Igen, a Gerlefalvy grófnő léányát a Sylvikát én titottam olvasni (mert én tanító vagyok itt Gerlefalván) s mikor az én léánykám született, a méltóságos grófnő oly kegyes volt, hogy ő tartotta a keresztvizre s ő adta neki a Sylvia nevet.

S van több gyermeke is? Két léányom. A Sylvia, ki már 18 éves mult a nyáron, s a Sára, az még 14 éves. (A fiáról hallgatott, attól félt, hogy majd sirni kezd.)

S aztán kinél van Sylvia, a rokonoknál? Nem kérem; a méltóságos grófnő beajánlotta egy gazdag családba társalkodónőnek. Ott nagyon jól ment a dolga, sokszor irt levelet nekünk de egyszer aztán sokáig elmaradt a levele; mi meg gondoltuk, hogy talán sokak kell neki társalogni, hát azért nem ír. A multkor aztán azt írta, hogy a méltóságos báró Vass Niki, (fursza név) írcho ment.

Az idegen úr arczán valami számalmas mosoly jelent meg. Eszébe jutott Vass Niki a Don Juán.

Nem tudom jobb dolga van-e ott? Most aztán azt mondta az anyjukom, hogy csak menjek föl, aztán nézzem meg, hogy van. Igaz, hogy sokba kerül, de hát olyan régen nem láttam már.

Elhallgattak. Az öreg nemsokára elaludt. Álmban látta Sylvikát, ki a pályaudvaron várta, megölelte őt s azt mondta, hogy: „siessen, siessen ott leszünk mindjárt.” Az öreg kinyitotta szemét; mellette állt az idegen s

Piaci árjegyzék.

1891. okt. 23-án.

Tiszta búza métermázsánként	10.80	król	10.50	krig
Készlet	9.70		9.90	
Rozs	9.30		9.50	
Árpa	6.20		6.40	
Zs.	5.80		6.—	
Tengeri kecskeméti m.	6.10		6.20	
Tengeri bányai	6.10		6.15	
Tengeri csöves	3.10		3.30	
Köles métermázsánként	5.50		5.70	
Krumpli	1.80		2.—	
Széna	2.—		2.20	
Szalma	1.—		1.10	
Szalonna	52.—		60.—	

Vasúti menetrend (érvényes 1891. június 1-től.)

Budapest—Kecskemét közt:	
Személyvonat	Budapestről indul 7 óra 45 p. reggel Kecskemétre érkezik 10 " 59 " d. e.
Omnibusvonat	Budapestről ind. 12 " — " délben Kecskemétre érkezik 3 " 58 " délut.
Gyorsvonat	Budapestről indul 1 " 20 " délut. Kecskemétre érkezik 3 " 20 " — "
Omnibusvonat	Budapestről indul 3 " 20 " délut. Kecskemétre érkezik 7 " 29 " este
Személyvonat	Budapestről indul 7 " — " este. Kecskemétre érkezik 10 " 28 " éjjel.
Gyorsvonat	Budapestről ind. 9 " 30 " éjjel. Kecskemétre érkezik 11 " 32 " — "
Kecskemét—Budapest közt:	
Személyvonat	Kecskemétről ind. 4 óra 11 p. regg. Budapestre érkezik 7 " 20 " regg.
Omnibusvonat	Kecskemétről ind. 5 " 35 " regg. Budapestre érkezik 8 " 50 " regg.
Omnibusvonat	Kecskemétről ind. 8 " 50 " regg. Budapestre érkezik 12 " 50 " délb.
Gyorsvonat	Kecskemétről ind. 12 " 13 " délb. Budapestre érkezik 2 " 5 " d. u.
Személyvonat	Kecskemétről ind. 5 " 44 " d. u. Budapestre érkezik 8 " 40 " este.

Felelős szerkesztő: **HABINA JÁNOS.**

NYILTTER.

Színes selyemszöveteket 60 kr.-tól kezdve 7 fnt 65 kr.-ig méterenként — sima és mintázott (mintegy 2500 különféle színben és rajzban) — egész ruhákra, vagy darabonként portós és vázmentesen kárpitok, függönyök, cs. és kir. udvari szállító) gyári raktári **Zürichben. Minták postafordultával. — Levelekre 10 krajczár bélyeg kell.**

Hurutos bántalmaknál
nevezetesen a légzőszervek hurutjánál, náthánál stb

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER

Legjobb sikerrel alkalmazható. Ugy tisztán, valamint 1/2 rész tejjel vagy vízrel a legkíméletesebb és leghatásosabb szer a bajok lehetőség gyors elűzésére. De az emésztő és nemző szervek, valamint a hólyag hajlában is Mattoni Glessshüblere már hosszú óta mint kitűnő gyógyszerjei szer van elismervé.

366. Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közlése teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbírósg 1891. évi 3849. számú végzésével; Kasza Mihály ügyvéd által képviselt Király István felperes részére, ifj. Révész Sándor és neje Madari Anna kecskeméti illetőségű pusztai szikrai lakos — alperesek ellen 330 fnt 75 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán lefoglalt és 832 fnt 50 kr-ra becsült ingóságokra, a 6187/1891. járásbírósgai számú végzés folytán az árverés elrendeltetvén, annak és alperesek által felperestől haszonbérben birt Szatirányi földbirtokon leendő megtartása határidőül 1891. évi október hó 28-ik napjának d. e. 10^{1/2} órája tűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt rozs, krumpli, szénatermés, két ló, fias tehén, libák, pulykák és egy kocsis a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladattni fognak.

Felhívattok mindazok, kik az előlve-rezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1891. évi október hó 10. napján.

Lukács László,

kir. bír. végrehajtó.

217 (1—1)

HIRDÉTESEK.

Kiadó lakás.

A „Kecskeméti Központi Takarékpénztár“ III-ik tized budai-nagy-útca 165. számú saját házában (Deák-féle ház), egy külön-álló kényelmes

udvari lakás

folyó évi november hó 1-ső napjától kezdve kiadandó.

Értekezni lehet ugyanott a pénztárat hivatalos helyiségén.

214 (1—1)

HIRDETMEYNY.

Özv. Id. Gyenes Sándorné tulajdonát képező különféle gazdasági eszközök és felszerelések folyó évi október hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor az I-ső tized, Petőfi-útca, 223. szám alatti házában; — továbbá özv. id. Gyenes Sándorné és özv. ifj. Gyenes Sándorné

puszta szentkirályi birtokain, valamint Gyenes S. és Fiai cég által haszonbérbe birt „Ferecny“-féle szentkirályi földön levő **takarmányne-műek** (u. m. széna és szalmafélék, kukoricaszár) **folyó évi november hó 4., esetleg 5. napján délelőtt 9 órakor** a helyszínen (a Ferecny-féle földön kezdve) tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőknek el fognak adni; mire a venni szándékozók ezennel meghívattak.

218 (1—1)

Eddig fölülmulthatatlan!

MAAGER VILMOS-féle valódi tisztított

DORSMAJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlitatik és rendeltek mindama esetekben, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 fnt és kapható a gyári raktárban Bécsben III./3., Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerertárában.

KECSKEMÉTEN: Molnár János és Katona Zsigmond gyógyszerész uraknál, Pataky György és Nyirády László urak kereskedésében. 209 (24—2)

Koksz és szén előnyös bevásárlása.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy egy nagyobb mennyiségű

kitünő minőségű légszusz-kokszot

sikerült megvennem és a szállítást már legközelebb megkezdem. Amennyiben a légszuszgyárak összes gyártmányai ezidőszert már előre el-keltek, nagyon valószínű, hogy a télen kokszhiány lesz.

Ugyanazért tiszteltetlek kérem és javasolom szükségletök, úgy egész waggon-rakomány, mint kisebb mennyiségekre már is előjegyezni sziveskedjenek. Az ár — a körülményekhez mérten — a lehető legmértékeltőbb.

Továbbá, azon körülménynél fogva, hogy közvetlen a bányák képviselőtét meg-szereznem sikerült, szállított egész waggon rakomány legjobban porosz szent bányá-árak mellett. Mindezekből állandó nagy raktárt tartok és házhoz szállítom.

Ugyazintén nagy készletet tartok legjobban minőségű fehér mészt, valamint hidrau-likus- és portlandi cementből legutányosabb árak mellett.

Engel Ferencz,

(a csongrádi-n. útca sarkán, Boka Péter tanár úr, ez előtt Glözinger-féle házában.)

158 (10—7)

A kecskeméti takarékpénztár egyesületnek nagy-körösi és gyik-útca sarkán levő emeletes épületében két rendbeli lakás, — továbbá a nagy-körösi utcza két emeletes épületében három családi lakás és egy bolthelyiség november 1-től kezdve kiadandó.

Bővebb értesítést ad

Az igazgatóság.

219 (1—1)

491. Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közlése teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbírósgnak 1891. évi 6896. számú végzésével Nagy Imre ügyvéd csatlóseggel felperes részére **Goldberger Gábor csatlóseggel** alperes ellen — fnt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 998 fnt 39 kr-ra becsült követelés a fentidézett kir. járásbírósgai számú végzésre az árverés elrendeltetvén, annak fellfoglal-tatók részére is, amennyiben azok árverési jogot nyertek volna, a kecskeméti város háza udvarán le-endő megtartására határidőül 1891-ik évi **novem-ber hó 3-ik** napján d. e. 9 órája tűztetik, a mi-kor a bíróság lefoglalt 5 db követelés és egyéb ingo-ságok a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladattni fognak.

Felhívattok mindazok, kik az előlve-rezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését meg-elő kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval be-jelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1891. évi okt. hó 22-ik napján.

Borossy Mihály,

kir. bír. végrehajtó.

216 (1—1)

Pénztintézetek és malmok részve-nyei, valamint földbirtokok és egyeb ingatlanok eladását és vételét közvetíti alulírott.

Jelenleg van eladó:

Részvények:
15 db központi takarékpénztári részvény.

Ingatlanok:
A felső-alpári pusztán 31 hold szántóföld ked-vező feltételek mellett.

Kerestetik vételre:
50 db népbanki részvény.

10 dbr. Gazdasági malmi részvény.
1 db takarékpénztári részvény.
5 db Sertésüzemelő gazdasági részvény.
5—800 hold földbirtok, homokos talaj.
2 db „József“-gazdasági részvény.

A leghíresebb kiírtója a szálló-penésznék a Pilter Bourdill-féle permetező nálam kapható.

BLEYER ADOLF

II. tized, Széchenyi-útca 2. sz. 45 17

410. Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közlése teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbírósg 1891-ik évi 6528. számú végzésével; Szemző Sándor ügyvéd által képviselt Rothmann Rudolf felperes részére **Buch-vald Gáspár helybeli Kereskedő** alperes ellen 500 fnt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 587 fnt 67 kr-ra becsült ingóságokra, az árverés elrendeltetvén, annak helyb. János Gross Adolf fellfoglalató részére is a mennyiben az árverési jogot nyert volna, alpe-re 5-ik tized, Aradi-útca 145. sz. alatti lakásán le-endő megtartására határidőül 1891. évi **október hó 29-ik** napjának d. e. 9 órája tűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt szobai burorok, ágyneműk kü-lönb-féle kendők, rőtös kelmdák, és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladattni fognak.

Felhívattok mindazok, kik az előlve-rezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését meg-elő kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval be-jelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1891-ik évi október hó 17-ik napján.

Lukács László,

kir. bír. végrehajtó.

215 (1—1)

Alolírottak Félégyházán mint-egy 15.000 darab, 3 faj névszer-int: Magyar legjobban, Ambrosi és Nagyszombati (nagy Magyar legjobban) **3 éves kajszi ojtva-nya** tizésk szerinti mennyiségben eladó.

Bővebben értekezhetni leve-lben, vagy a helyszínen tulajdonos

Kristóf Jánossal

213 (3—2) raktár-útca, 1840. sz. alatt.